

[Socialministeren.]

idet de særlige ydelser optages i grundbeløbet, foreslås det at optage den særlige ydelse til rentemodtagere på alderdomshjem eller plejehjem i lommepengebeløbet. På linie med den ændring, der indføres med hensyn til fradragsreglerne for indtægt ved renteberegningen, foreslås det endvidere at indføre adgang til at have indtægt ved siden af lommepengene.

Der er iøvrigt foreslået en række ændringer som følge af, at forskellige tillæg til renten fremtidig optages i grundbeløbet, og at satsene for ydelserne er ført à jour til 1. april 1954.

Med hensyn til de udgifter, der er forbundet med gennemførelse af nærværende lovforslag, skal jeg henvise til de i bemærkningerne til lovforslaget indeholdte beregninger.

Selvom den største forbedring af aldersrentemodtagernes kår vil opnås ved gennemførelse af lovforslaget om folkepension, indeholder det forslag til en ændring af folkeforsikringsloven, som jeg her fremsætter, også forbedringer, og jeg beder om, at tinget vil modtage forslaget med velvilje. Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. april 1957, dog således, at pensionen til invaliderentemodtagerne træder i kraft samtidig med folkepensionen.

De to lovforslag, jeg nu har fremsat for det høje folketing, bygger, som jeg har fremført, på det mindretalsforslag, der i kommissionen er fremsat som et fællesforslag fra socialdemokratiets og det radikale venstres repræsentanter; men hvis man gennemlæser de forskellige mindretalsindstillinger, som af de øvrige politiske partiers repræsentanter er fremsat i kommissionen, vil man se, at der er mangt og meget, der ligner de forslag, jeg nu har fremsat. Jeg udtaler derfor det ønske, at det må lykkes ved forhandling at samle et enigt folketing om gennemførelsen af de forbedringer, der her er tale om, til gavn for vore gamle medborgere.

Endelig har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende hjælp til enker m. v.).

I folkeforsikringskommissionen drøftede man spørgsmålet om en udvidet hjælp til

enker, idet man fra alle sider erkendte, at der bestod et særligt problem for disse kvinder, og man var herunder også inde på spørgsmålet om indførelse af en egentlig pensionsordning for enker.

Fra regeringens side er man enig i, at det vil være rimeligt at søge gennemført en videre adgang til at yde hjælp til enker. En egentlig pensionsordning med ydelser, hvis størrelse er fastsat i loven, mener man imidlertid ikke det vil være hensigtsmæssigt at etablere. De behov, der er tale om at dække, er for enkerens vedkommende af en højst uensartet karakter, og de enkelte tilfælde fordrer derfor også en forskelligartet behandling. Man har under hensyn hertil anset det for rigtigst — i alt fald indtil videre — at søge adgangen til at yde hjælp udvidet ved en udbygning af de nye bestemmelser i forsorgslovens § 282 om særhjælp til enker og enlige mødre, som gennemførtes ved loven af 30. april 1955, og det foreliggende lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Ved loven af 30. april 1955 indførtes for det første en overgangshjælp for enker med børn under 18 år, således at der kan ydes enken hjælp til underhold, til hjemmets opretholdelse og eventuelt til fortsættelse af driften af erhvervsvirksomhed i den første vanskelige tid efter mandens død. Denne hjælp foreslås nu udvidet til at omfatte alle enker, der har trang dertil, uanset om de har børn eller ej.

Yderligere indførte man ved den nævnte lov en almindelig adgang til at yde underholdshjælp til enlige mødre med børn under 18 år, når moderen på grund af nedsat erhvervsevne, eller fordi hun deltager i en uddannelse eller passer sine børn, ikke kan påtage sig arbejde i normalt omfang. Det foreslås nu, at en sådan underholdshjælp under tilsvarende betingelser skal kunne ydes alle kvinder, der bliver enke efter det fyldte 50. år, uanset om vedkommende har børn. Endvidere foreslås det, at man giver enlige mødre, der har oppebåret underholdshjælp indtil et barns fyldte 18. år, lejlighed til at fortsætte med at oppebære sådan hjælp, såfremt de på barnets 18 års fødselsdag er fyldt 45 år.

I foråret indførtes endelig adgang til at yde uddannelseshjælp til enlige mødre med børn under 18 år, når ydelsen af en sådan

[Socialministeren.]

hjælp kan forventes at sætte dem bedre i stand til at forsørge sig selv og børnene. Det foreslås, at denne hjælp — og i forbindelse hermed også løbende underholdshjælp, uanset alder, medens uddannelsen står på — skal kunne ydes til enker uden hensyn til, om disse har børn.

I det fremsatte lovforslag er samtidig medtaget en enkelt ændring i reglerne om beregning af den indtægt, der lægges til grund ved udbetaling af normalbidrag, enkebørnsbidrag m. v. Forslaget, der går ud på at ophæve reglen om, at formueindtægt skal forhøjes med 5 pct., må ses i forbindelse med lovforslaget om ændring af folkeforsikringslovens aldersrenteberegningsregler.

Med disse ord anbefaler jeg også dette lovforslag til tingets velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven

og

forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Valgt blev: *Chr. Rasmussen, Bladt, Bundvad, Ditlevsen, Horn, Lund Jensen, Teichert, Chr. Thomsen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Foged, Heick, Sønderup, Fibiger, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Tesdorpf og Aage Fogh.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

Valgt blev: *Bladt, Ditlevsen, Horn, Lund Jensen, Evald Kristensen, Th. Mikkelsen, Chr. Rasmussen, Chr. Thomsen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Heick, Sønderup, Østergaard, Fibiger, Clausen (Olufskjær), Tesdorpf og Kirkegaard.*

Den følgende sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om banker.

Valgt blev: *Holger Eriksen, Boye Hansen, Poul Hansen (Kalundborg), Hans Knudsen, Lars M. Olsen, Gustav Pedersen, Hans Rasmussen, Niels Eriksen, Kr. Juul, Thisted Knudsen, Peter Larsen, Martin, Rasting, Fanger, Weikop, Axel Sørensen og Steen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om lønninger og pensioner for lærere ved folkeskolen på Færøerne.

(Første behandling findes i tidenden sp. 832).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om forholdsregler mod prisstigningerne [af Aksel Larsen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 283, fremsættelsen i tidenden sp. 54).

Sagen sattes til forhandling.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Den seneste tids prisstigninger